

Ольшанський Олександр Вікторович,
к. держ. упр., доц.,
заступник міського голови,
начальник Фонду комунального майна Севєродонецької міської ради,
м. Севєродонецьк
ORCID 0000-0002-1888-7653

УДК 352.07:167/168

doi: 10.34213/tp.20.02.21

ГЕНЕЗИС ПРАВОВОЇ БАЗИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: КОНТЕНТ-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Узагальнено окремі результати контент-аналізу ключових законодавчих актів правової бази місцевого самоврядування, що приймалися протягом 1990–2001 рр. Стисло описано етапи його методології: джерелом інформації обрано вебресурс Верховної Ради України, категорійну мережу сформовано з текстових документів – законодавчих актів, контекстуальними одиницями встановлено інституційний та матеріально-фінансовий ресурс місцевого самоврядування. Наведено фрагмент матриці контент-аналізу, проаналізовано його результати на прикладі однієї контекстуальної одиниці – поняття “місцеве самоврядування”. Сформульовано пропозиції стосовно уточнення категорій “місцеве самоврядування” і “територіальна громада” у процесі модернізації законодавства щодо функціонування місцевого самоврядування в Україні.

Ключові слова: законодавство, контент-аналіз, категорійна мережа, контекстуальна одиниця, інституційний ресурс, місцеве самоврядування.

Постановка проблеми. Успішна реалізація Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, яка дала поштовх процесу децентралізації, неможлива без модернізації законодавства стосовно функціонування системи місцевого самоврядування як складника публічного управління, і перш за все внесення змін до Конституції України, щодо яких в останні роки з’являлося декілька варіантів законопроектів, які містили немало положень, відносно яких немає одностайності думок у суспільстві.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням різних аспектів місцевого самоврядування присвячено багато праць відомих українських вчених та фахівців, серед яких В. Бабаєв, М. Баймуратов, О. Батанов, О. Бобровська, В. Борденюк, В. Вакуленко, П. Ворона, І. Дробот, Н. Камінська, Т. Кравченко, В. Куйбіда, Ю. Куц, П. Любченко, В. Мамонова, В. Наконечний, П. Покатаєв, С. Серьогіна, А. Ткачук, Ю. Шаров та ін. Незважаючи на широкий спектр досліджень та велику кількість публікацій з місцевого самоврядування, усе ще залишається немало питань, які викликають наукові дискусії. Серед них – визначення системи місцевого самоврядування та інших складників ресурсної бази місцевого самоврядування (функції, компетенція, повноваження, матеріально-фінансова основа тощо), що актуалізуються в умовах реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні в напрямі децентралізації управління. У зв’язку з цим вважаємо за корисне врахування тих позитивних надбань, які містилися в законодавчих та інших нормативно-правових актах часів формування правової бази місцевого самоврядування.

Метою статті є узагальнення результатів контент-аналізу ключових законодавчих актів, що приймалися протягом 1990–2001 рр. у напрямі фор-

© Ольшанський О. В., 2020

мування правової бази місцевого самоврядування як децентралізованого складника управління в державі.

Виклад основного матеріалу. Сучасна методологія наукового дослідження володіє широким інструментарієм, спираючись як на загальнофілософські та загальнонаукові методи пізнання, так і на спеціальні методи. Проте для забезпечення його результативності необхідно знати атрибути і межі застосування тих чи інших методів; інформаційну базу наукового пізнання; специфіку окремих методологічних підходів тощо. Особливістю дослідження місцевого самоврядування як напрямку спеціалізації галузі знань “Публічне управління та адміністрування” є його яскраво виражена прикладна спрямованість задля миттєвого використання результатів розвідок для вирішення різноманітних практичних завдань забезпечення життєдіяльності території, розв’язання їхніх поточних проблем, розроблення механізмів досягнення стратегічних цілей розвитку територіальних громад. Разом із тим у більшості лідерів громад, посадових осіб місцевого самоврядування сьогодні все ще бракує знань відносно методів наукового пізнання й досвіду використання їх, застосування логічних законів і правил, нових управлінських технологій, засобів і процедур їхнього здійснення, що негативно позначається на якості нормативно-правових актів, що приймаються на всіх рівнях управління в державі.

Дослідження процесу утворення правової бази ресурсного забезпечення місцевого самоврядування виконуватиметься за допомогою контент-аналізу як формалізованого методу вивчення документів (періодичні видання, книги, нормативно-правові акти, програми політичних партій тощо) шляхом дослідження змісту текстових масивів, який характеризується об’єктивністю висновків і певною суворістю процедури здійснення. Ознайомлення з історією виникнення та використання цього аналітичного методу свідчить, що вперше його застосували ще у XVII ст. у Швеції – для аналізу висвітлення релігійних ідей; пізніше його реалізовували під час аналізу текстів у газетах (наприклад, у США). Відомий німецький соціолог М. Вебер свого часу використав контент-аналіз як соціологічний метод, контент-аналіз активно застосовується у ході культурно-історичних досліджень, а також для визначення правдивості історичних документів, тощо. Існує кількісний і якісний типи контент-аналізу: 1) кількісний спрямовано на фіксування частоти окремих тем, що містяться у тексті, який аналізується; 2) якісний передбачає виявлення оригінальних висловлювань з розумінням їхньої цінності.

Отже, за допомогою якісного контент-аналізу досліджено ключові акти законодавства України, що приймалися протягом 1990–2001 рр. у напрямі формування правової бази ресурсного забезпечення місцевого самоврядування. Контент-аналіз забезпечує досить високий ступінь надійності отриманої інформації, окрім того, цим методом можна досліджувати документи не тільки сьогодення, а й минулого, а також їхній генезис. Саме цей метод може забезпечити високий рівень об’єктивності аналізу, коли найважливіші для цілей наукової розвідки поняття й категорії характеризуються певною частотою появи в тих документах, які аналізуються, що й зумовило вибір його для дослідження правової бази ресурсного забезпечення місцевого самоврядування.

Проведення контент-аналітичного дослідження включало кілька етапів, що передбачає його методологія, кожен з яких охоплював сукупність певних заходів.

Перший етап – розроблення програми контент-аналізу – формування його мети, гіпотези дослідження, визначення джерел інформації та видів документів для контент-аналізу. Джерелом інформації обрано базу даних “Законодавство України” – один із вебресурсів Верховної Ради України, а видом документів для контент-аналізу – текстові документи.

Другий етап – розроблення методичної схеми проведення дослідження: визначення категорій контент-аналізу та виділення в них безпосередніх одиниць аналізу. Сформовано категорійну мережу для проведення контент-аналізу, а саме – основоположні законодавчі акти (закони України, укази Президента України тощо) стосовно формування й функціонування системи місцевого самоврядування України протягом 1990–2001 рр., вибірку склали 14 законодавчих актів. Одиницями аналізу – контекстуальними одиницями – встановлено такі поняття та явища: інституційний ресурс місцевого самоврядування – поняття “місцеве самоврядування”; система місцевого самоврядування; функції, компетенція, повноваження органів місцевого самоврядування; матеріально-фінансовий ресурс місцевого самоврядування – фінансово-економічна основа місцевого самоврядування.

Третій етап – проведення “польового” дослідження, збирання первинної інформації в достатньо вузькій предметній сфері, обмеженій контекстуальними одиницями, які визначено на другому етапі дослідження. Далі йшло первісне оброблення отриманої інформації та заповнення матриці контент-аналізу становлення базових правових положень ресурсного забезпечення місцевого самоврядування в Україні.

Четвертий етап – оброблення зібраної інформації, інтерпретація отриманих результатів, формування висновків контент-аналітичного дослідження.

Фрагмент матриці контент-аналізу становлення базових правових положень місцевого самоврядування в Україні наведено в таблиці.

У межах однієї статті неможливо висвітлити всі результати контент-аналітичного дослідження становлення правової бази ресурсного забезпечення місцевого самоврядування, тому проаналізуємо їх на підставі лише однієї контекстуальної одиниці – поняття “місцеве самоврядування”.

У Законі України “Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування” від 07.12.1990 р. № 533-ХІІ (редакція від 07.12.1990) місцеве самоврядування визначалося як “територіальна самоорганізація громадян для самостійного вирішення безпосередньо або через державні і громадські органи, які вони обирають, усіх питань місцевого життя, виходячи з інтересів населення, на основі законів Української РСР та власної фінансово-економічної бази” [6], що відображало його територіальну основу (сільрада, селище, район, місто, район у місті, область – “забувши” про таку адміністративно-територіальну одиницю, як село), якій у подальшому присвячувалося окрему статтю.

Слід відзначити, що в Законі № 533-ХІІ містилися суперечливі положення. Незважаючи на те, що за природою місцевого самоврядування його організаційна структура не передбачає наявності рівнів управління та ієрархічного підпорядкування, у Законі окремо виділено базовий рівень місцевого самоврядування, до якого віднесено сільради, селища міського типу і міста (ст. 1). У ст. 13, присвяченій доходам місцевих бюджетів, зазначено про передачу коштів з вищестоящих бюджетів. А у ст. 21 – загальна компетенція Рад – ідеться про нижчестоящу Раду. Окрім того, з одного боку,

як уже згадувалося вище, позитивною рисою цього Закону вважаємо положення щодо закріплення територіальної основи місцевого самоврядування, проте при визначенні базового рівня не зазначено села і селища (а тільки селища міського типу), хоча і досі чинним є Указ Президії Верховної Ради Української РСР “Про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою Української РСР” від 12.03.1981 р. № 1654-Х, у першому ж пункті якого встановлюється, що адміністративно-територіальними одиницями Української РСР є область, район, місто, район у місті, селище міського типу, сільрада, село і селище [9].

Таблиця

Фрагмент матриці контент-аналізу становлення базових правових положень ресурсного забезпечення місцевого самоврядування в Україні

Категорійна мережа	Контекстуальні одиниці		
	Поняття “місцеве самоврядування”, “система місцевого самоврядування”	Функції, компетенція, повноваження органів місцевого самоврядування	Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування
Закон України “Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування” від 07.12.1990 р. № 533-ХІІ	<p><i>Місцеве самоврядування</i> – це територіальна самоорганізація громадян для самостійного вирішення безпосередньо або через державні і громадські органи, які вони обирають, усіх питань місцевого життя, виходячи з інтересів населення, на основі законодавства та власної фінансово-економічної бази. Базовим рівнем місцевого самоврядування є сільради, селища міського типу, міста.</p> <p><i>Система місцевого самоврядування</i> включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сільські, селищні, районні, міські, районні в містах, обласні Ради народних депутатів та їхні органи, які є державними органами місцевого самоврядування; - органи територіального громадського самоврядування (комітети і ради мікрорайонів, житлових комплексів, домові, вуличні, квартальні, дільничні, селищні, сільські комітети та інші органи); - місцеві референдуми, загальні збори (сходи) громадян, інші форми безпосереднього волевиявлення населення, передбачені законодавством 	<p>Органи місцевого самоврядування базового рівня наділяються власною компетенцією, яка не може бути змінена інакше як законом або договором (ст. 4). Функції Рад (ст. 20). Загальна компетенція Рад (ст. 21). Компетенція Ради базового рівня за галузями (ч. 2 розд. III). Компетенція районної у місті, районної, обласної Ради (ч. 3 розд. III, ст. 35-37). Виключна компетенція Ради (ст. 38). Повноваження постійних комісій (ст. 45-47). Повноваження виконавчого комітету (ст. 52)</p>	<p>Фінансово-економічну базу місцевого самоврядування становлять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>природні ресурси</i> (земля, її надра, рослинний і тваринний світ), розпорядження якими відповідно до законодавства здійснюється сільськими, селищними і міськими Радами народних депутатів; - <i>місцеве господарство</i>, комунальна та інша власність, що слугує джерелом одержання доходів місцевого самоврядування й задоволення соціально-економічних потреб населення відповідної території; - <i>фінансові ресурси</i>, що складаються з бюджетних і позабюджетних коштів, валютних фондів місцевих Рад народних депутатів, а також коштів органів територіального громадського самоврядування

Протягом 1991 р. – початку 1992 р. до цього Закону вносилися зміни, і в березі 1992 р. Закон було прийнято в новій редакції (Закон від 26.03.1992 р. № 2234-ХІІ) зі зміною назви на таку: “Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування” [7]. При цьому визначення поняття “місцеве самоврядування” залишилося незмінним, але внесено зміни до територіальної основи місцевого самоврядування – залишилися тільки сільрада, селище і місто (вилучено район у місті, район, область, а село і селище міського типу так і не додано), що знов-таки не відповідало ні де-юре переліку адміністративно-територіальних одиниць, ні де-факто чинному адміністративно-територіальному устрою України. Між тим додано поняття “регіональне самоврядування” – як територіальна самоорганізація громадян для вирішення безпосередньо або через органи, які вони утворюють, питань місцевого життя в межах Конституції України та законів України – хоча ознаки саме регіонального виміру самоорганізації громадян як регіональної спільноти в ньому відсутні, а у наступному положенні зазначено, що територіальну основу регіонального самоврядування становлять район, область, що також вважаємо дискусійним, оскільки район є субрегіональним рівнем, тому його не можна відносити до регіонального самоврядування.

Що стосується принципів місцевого, а згодом і регіонального самоврядування, то в останній редакції Закону № 533- ХІІ до переліку їх додано принцип колегіальності, проте вилучено принцип економічної і фінансової самостійності території, що не співвідноситься з виокремленням регіонального самоврядування в самостійний сектор інституційного ресурсу місцевого самоврядування. У цілому вважаємо, що питання регіонального самоврядування можна включати до порядку денного трансформації територіальної організації влади в Україні тільки після завершення процесів формування спроможних територіальних громад та реформування адміністративно-територіального устрою країни на базовому і субрегіональному рівнях.

Закон України “Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування” від 26.03.199 р. № 2234-ХІІ втратив чинність 12.06.1997 р. із введенням в дію Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР (далі – Закон № 280/97-ВР).

Проте в червні 1995 р. між Верховною Радою України та Президентом України було укладено Конституційний договір про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України, у якому було зафіксовано, що місцеве самоврядування реалізується за допомогою територіальної самоорганізації громадян безпосередньо та через органи місцевого самоврядування, а поняття “місцеве самоврядування” розтлумачено як “гарантоване державою право територіальних колективів громадян та обраних ними органів місцевого самоврядування самостійно вирішувати всі питання місцевого значення в межах Конституції і законів України” [2, ст. 47]. А територіальну основу місцевого самоврядування визначено вже наближено до правових реалій того часу – село (сільрада), селище, місто – але все ж неточно, оскільки сільраду зазначено в дужках як синонімічну категорію, хоча відповідно до Указу Президії Верховної Ради Української РСР 1981 р., який уже неодноразово згадувалося вище, і село, і сільрада є порізніними адміністративно-територіальними одиницями [9].

28 червня 1996 р. було прийнято Конституцію України, у якій інакше, ніж у Законі від 07.12.1990 р., було задекларовано місцеве самоврядування як право “територіальної громади – жителів села чи добровільного об’єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста – самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України” [3].

У травні 1997 р. було прийнято вищезгаданий Закон № 280/97-ВР з дещо іншим визначенням поняття “місцеве самоврядування” – не просто як право територіальної громади, а гарантоване право та ще й здатність територіальної громади вирішувати питання місцевого значення, причому як самостійно, так і під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування [8]. Таке тлумачення не тільки розширює коло суб’єктів місцевого самоврядування, а й ставить на чільне місце спроможність громади щодо реалізації свого права на управління справами, тобто підкреслює значущість ресурсного забезпечення місцевого самоврядування. Тим самим Закон № 280/97-ВР сприятиме додержанню в Україні концепції місцевого самоврядування, проголошеної в Європейській хартії місцевого самоврядування від 15 жовтня 1985 р., підписаною від імені України 16.11.1996 р. та ратифікованою Верховною Радою України 15.07.1997 р., а саме що місцеве самоврядування “означає право і спроможність органів місцевого самоврядування в межах закону здійснювати регулювання та управління суттєвою часткою публічних справ, під власну відповідальність, в інтересах місцевого населення” [1].

У проекті Закону України “Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)” (№ 2217а, дата реєстрації 01.07.2015 р.) взагалі пропонувалося вилучити з Конституції України визначення поняття “місцеве самоврядування”, а замість нього прописати положення стосовно того, що “територіальна громада здійснює місцеве самоврядування як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування шляхом самостійного регулювання суспільних справ місцевого значення та управління ними в межах Конституції і законів України” [4]. Вважаємо такий підхід необґрунтованим і хибним. У проекті Закону України “Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)” (№ 2598, дата реєстрації 13.12.2019 р.) було запропоновано уточнити визначення місцевого самоврядування у ст. 140 чинної Конституції України крізь призму Європейської хартії місцевого самоврядування, яку у пропонованій редакції викладено так: “Місцеве самоврядування є правом та спроможністю громади безпосередньо або через органи місцевого самоврядування та їх посадових осіб вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України. Громада є первинним суб’єктом місцевого самоврядування” [5]. З такою дефініцією в цілому можна було б погодитися, але тільки за умови уточнення змістовної сутності поняття “громада”, оскільки у ст. 133 проекту Закону йдеться про громаду як адміністративно-територіальну одиницю: “Громада є первинною одиницею у системі адміністративно-територіального устрою України” [5]. Іншими словами, у цьому законопроекті закладено такі трактування поняття “громада”: 1) як адміністративно-територіальна одиниця (тобто інституція); 2) як суб’єкт управління (тобто сукупність людей). Такий підхід суперечить вимогам формально-логічних законів, сформульованих ще Арістотелем: закону тотожності – зміст одного й того ж поняття повинен залишатися одним і тим же; закону суперечності – два протилежні висловлювання (у даному

випадку – “громадою є інституція” і “громадою є люди, сукупність жителів”) не можуть бути є одночасно істинними, тобто одне з них є обов’язково неправильним. Подібне ставлення до формулювання положень законодавчого акта вважаємо неприйнятним. Проте обидва законопроекти було відкликано.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Проведене контент-аналітичне дослідження становлення правової бази місцевого самоврядування дало можливість відстежити її генезис протягом 1990–2001 рр., а також встановити наявність у законодавчих актах як обґрунтованих положень, так і суперечливих і навіть хибних суджень. Результати контент-аналізу дозволили об’єднати певну сукупність отриманої інформації в систему знань, за допомогою якої можна вирішувати завдання як модернізації нормативно-правових засад, так і реформування організаційно-функціональних засад функціонування місцевого самоврядування в Україні. Зокрема, пропонується під час підготовки проєкту змін до Конституції України щодо децентралізації та удосконалення законодавчої бази стосовно місцевого самоврядування використовувати визначення поняття “місцеве самоврядування” як гарантованого державою права та об’єктивної здатності територіальної громади – соціальної спільноти жителів села, селища, міста або їхнього об’єднання відповідно до норм законодавства, що згуртовані навколо досягнення спільних цілей колективної життєдіяльності, – вирішувати питання місцевого значення щодо забезпечення її (територіальної громади) сталого розвитку. При цьому законодавчо має бути окреслено коло питань місцевого значення з розподілом (закріпленням) їх за суб’єктами системи місцевого самоврядування.

Перспективами подальших розвідок мають стати дослідження співвідношення системи місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою, розподілу функцій і повноважень як у системі місцевого самоврядування, так і в системі публічного управління у цілому.

Список використаних джерел

1. Європейська хартія місцевого самоврядування. Страсбург, 15 жовт. 1985 р. / офіц. переклад. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_036.
2. Конституційний договір між Верховною Радою України та Президентом України про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України : документ № 1к/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1%D0%BA/95-%D0%B2%D1%80>.
3. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
4. Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) : проєкт Закону № 2217а від 01.07.2015 р.. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55812.
5. Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) : проєкт Закону № 2598 від 13.12.2019 р. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67644.
6. Про місцеві Ради народних депутатів Української РСР та місцеве самоврядування : Закон України від 07.12.1990 р. № 533-XII (редакція від 07.12.1990 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-12/ed19901207>.
7. Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування : Закон України від 26.03.1992 р. № 2234-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-12>.
8. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>.
9. Про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою Української РСР : Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 12.03.1981 р. № 1654-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1654-10>.

Olshanskyi O. V.,
*PhD in Public Administration, Associate Professor,
Head of the Communal Property Fund of Severodonetsk, Severodonetsk
ORCID ID 0000-0002-1888-7653*

GENESIS OF THE LEGAL BASIS OF LOCAL GOVERNMENT: CONTENT-ANALYSIS

Summarized the particular results of content analysis of the local government key legislative acts adopted during 1990-2001. Described the stages of its methodology: the web resource of the Verkhovna Rada of Ukraine was chosen as a source of information, the categorical network was formed from the text documents (legislative acts), contextual units defined as institutional and material-financial resource of local government: the concept of "local government"; system of local government; functions, competence, powers of local government bodies; financial and economic basis of local government. Presented a fragment of the content analysis matrix, its results are analyzed on the example of one contextual unit – the concept of "local government".

Defined the contradictory and incorrect provisions of certain legal acts, in particular: 1) regarding the administrative levels in the system of local government, although by the nature of local government its organizational structure should not have levels and managerial hierarchy; 2) the inconsistency of the local government territorial basis and the existing administrative-territorial structure of Ukraine, etc.

Conducted a review of the latest law drafts on amendments to the Constitution of Ukraine on decentralization about such definitions as "local government" and "territorial community". Revealed the contradictions of the definitions given in the law drafts to the requirements of the formal logic laws – the law of identity and the law of contradiction.

Formulated the proposals to clarify the categories of "local government" and "territorial community" in the process of modernizing the legislation on the local government functioning in Ukraine, namely: local government is a state-guaranteed right and objective ability of local communities to address the local development issues; territorial community is a social community of residents of villages, settlements, cities or their unions in accordance with the law norms, united around the achievement of common goals of the collective life.

Keywords: legislation, content-analysis, categorical network, contextual unit, institutional resource, local government.

References

1. Yevropejska khartiia mistsevoho samovriaduvannia. Strasburh, 15 zhovtnia 1985 r. / Ofitsijnyj pereklad. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_036 [in Ukrainian].
2. Konstytutsijnij dohovir mizh Verkhovnoiu Radoiu Ukrainy ta Prezydentom Ukrainy pro osnovni zasady orhanizatsii ta funktsionuvannia derzhavnoi vlady i mistsevoho samovriaduvannia v Ukraini na period do pryjniattia novoi Konstytutsii Ukrainy: dokument № 1k/95-VR. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1%D0%BA/95-%D0%B2%D1%80>.
3. Konstytutsiia Ukrainy vid 28 chervnia 1996 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
4. Pro vnesennia zmin do Konstytutsii Ukrainy (schodo detsentralizatsii vlady): proiekt Zakonu № 2217a vid 01.07.2015 r. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55812.
5. Pro vnesennia zmin do Konstytutsii Ukrainy (schodo detsentralizatsii vlady): proiekt Zakonu № 2598 vid 13.12.2019 r. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67644.
6. Pro mistsevi Rady narodnykh deputativ Ukrainskoi RSR ta mistseve samovriaduvannia: Zakon Ukrainy vid 07.12.1990 r. № 533-XII (redaktsiia vid 07.12.1990). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-12/ed19901207>.
7. Pro mistsevi Rady narodnykh deputativ ta mistseve i rehionalne samovriaduvannia: Zakon Ukrainy vid 26.03.1992 r. № 2234-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-12>.
8. Pro mistseve samovriaduvannia v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 21.05.1997 r. № 280/97-VR (iz zminamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>.
9. Pro poriadok vyrishennia pytan administrativno-terytorialnoho ustroiu Ukrainskoi RSR: Ukaz Prezhdii Verkhovnoi Rady Ukrainskoi RSR vid 12.03.1981 r. № 1654-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1654-10>.

Надійшла до редколегії 15.05.2020 р.